

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw (les 07 – 5des)

1

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

1. Liberalisme

Wat is liberalisme?

- => Liberalisme => liber => vrijheid
- => Vrijheid van het individu
- => Streeft naar samenleving waarin individu centraal staat
- => Individueel is > uniek wezen
 - > wezen dat zich in alle vrijheid moet kunnen ontplooiën
- => Persoonlijke ontplooiing van individu is goed voor de maatschappij

2

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

Hoe ziet het liberalisme de rol van de overheid?

- => Overheid moet zo beperkt mogelijk zijn
- => Overheid mag zich enkel toeleggen op taken die het individu niet zelf kan doen, bv.
 - > justitie
 - > openbare werken
 - > politie

LESS TAXES
= LESS GOVERNMENT
= MORE FREEDOM

Less Government
= More Liberty

3

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

"Hi! I'm from the government, and I'm here to help you!"

sint-rita

4

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

"Government is not the solution to our problem. Government is the problem."

sint-rita

5

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

Waar pleiten de liberalen voor?

=> De liberalen pleiten voor

- > Persvrijheid
- > Godsdienstvrijheid
- > Economisch liberalisme (zo weinig mogelijk inmenging van de staat)
- > Democratie (politieke inspraak en grondwettelijk parlementaire staat)

sint-rita

6

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

7

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

8

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

Is het liberalisme een recent fenomeen?

=> Liberalisme is een recent fenomeen

=> Ontstaan van liberalisme hangt samen met

> Ideeën van de verlichting

=> vrijheid en gelijkheid van het individu
(⇔ machtswillekeur van de koning)

> Industrialisering

=> vrij individu = motor van de economie

9

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

10

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

Is het liberalisme altijd ongevaarlijk?

- => Neen
- => Alleen of teveel klemtoon op het individu is gevaarlijk
- => Bv. 'survival of the fittest'-mentaliteit van de burgerij in de 19de eeuw

Uitdaging voor het liberalisme?

- => Balans vinden tussen vrijheid van het individu en belangen van een groep

Beeldfragment 07-01: Deense cartoons - rellen

Beeldfragment 07-02: Zweedse cartoons - rellen

11

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

2. Nationalisme

Wat is nationalisme?

- => Nationalisme streeft naar samenleving waarin de natie, het volk centraal staat
- => Een natie is een groep mensen met gemeenschappelijke kenmerken zoals bv.
 - > grondgebied
 - > taal
 - > verleden
 - > godsdienst
- => Nationale identiteit is het gevoel tot dezelfde natie te behoren

12

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

=> Er zijn verschillende vormen van nationalisme:

- > Cultureel nationalisme
- > Politiek nationalisme

> Cultureel nationalisme:

=> Volk (natie) dat bevestiging zoekt van nationale identiteit via:

- > literatuur
- > poëzie
- > muziek
- > taal
- > ...

13

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

> Politiek nationalisme:

=> Politiek nationalisme streeft naar een staat voor de natie (een natiestaat)

=> Cultureel nationalisme leidt vaak tot politiek nationalisme (in de eigen staat kan dan de nationale identiteit beleefd worden)

14

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

Is het nationalisme een recent fenomeen?

=> Nationalisme is een recent fenomeen

=> Ontstaan van nationalisme hangt samen met

> Ideeën van de verlichting

=> volkssoevereiniteit of zelfbeschikkingsrecht van volkeren

=> de staat is van het volk
(⇔ staat is van de koning)

> Industrialisering

=> natie is houvast

15

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

Is het nationalisme altijd ongevaarlijk?

=> Neen

=> Soms leidt nationalisme tot moordpartijen, etnische zuiveringen, volkerenmoord

=> Bv. Rwanda in 1994

Beeldfragment 07-03: Volkerenmoord en etnisch geweld in Rwanda (1994)

Beeldfragment 07-04: Hotel Ruanda trailer

Liberalen en nationalisten in de 19de eeuw

3. Nationalisten en liberalen samen op de barricades

=> Het Congres van Wenen (1815) hield geen rekening met:

> zelfbeschikkingsrecht van volkeren

> verlichtingsideeën

=> Nationalisten en liberalen komen in opstand

=> Nieuwe staten ontstaan zoals België (1830) en Duitsland (1871)

